

χ^2 - тестове.

- тест за принадлежност към дадено разпределение: Ако $(X_1, \dots, X_k)$ е многомерно разпределена случайна величина с параметри $n, p_1, \dots, p_n$,

то за голямо n случайната величина $\sum_{i=1}^k \frac{(X_i - np_i)^2}{np_i}$ има приблизително χ^2 разпределение с $k - 1$ степени на свобода.

Пример: Наблюдавани са 150 случая на срив на компютърна система и всеки от тях е класифициран в една от четири категории: софтуерен проблем - 13, хардуерен проблем - 10, потребителска грешка - 42 и претоварване на системата - 65. Предварително се смята, че тези причини имат следните честоти: 10%, 5%, 25%, 40%. Потвърждават ли данните това предположение? (Наблюдаваната стойност на χ^2 статистиката е 5.39, откъдето p-value е 0.25.)

- тест за еднородност за 2×2 честотна таблица, където $n_{i\bullet}$ са фиксирани предварително: $\sum_{i=1}^2 \sum_{j=1}^2 \frac{(n_{ij} - \frac{n_{i\bullet} n_{\bullet j}}{n})^2}{\frac{n_{i\bullet} n_{\bullet j}}{n}}$ има приблизително χ^2 разпределение с 1 степен на свобода.

Пример: изследва се заболяемостта от определен вид болест при изложените на радиоактивност, като са изследвани 300 души, изложени на радиоактивно влияние и 320 - неизложени на такова влияние. Тук се сравняват пропорциите на заболяелите в двете групи. (ако имаме 52 болни от изложените на радиация и 48 от неизложените, стойността на тестовата статистика е 0.62, което не е значимо дори за $\alpha = 0.25$)

- тест за независимост за 2×2 честотна таблица: $\sum_{i=1}^2 \sum_{j=1}^2 \frac{(n_{ij} - \frac{n_{i\bullet} n_{\bullet j}}{n})^2}{\frac{n_{i\bullet} n_{\bullet j}}{n}}$ има приблизително χ^2 разпределение с 1 степен на свобода.

Пример: В проучване на зависимостта на заболяването от рак на белия дроб и излагането на влиянието на азбестов прах са получени следните резултати: 50 от 5000 души са развили рак, 10 от тях са имали досег с азбест, като общо 500 от изследваните са имали досег. (Наблюдаваната стойност на χ^2 статистиката е 5.61, откъдето p-value е между 0.01 и 0.025.)

За $r \times c$ честотна таблица, съответната статистика има $\chi_{(r-1)(c-1)}^2$ разпределение.